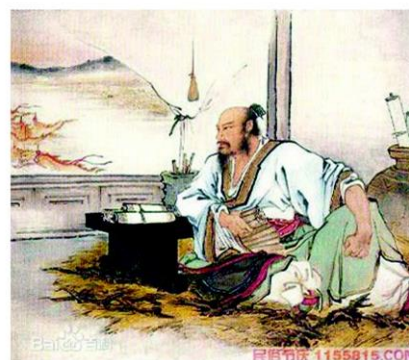

นิทานสุภาษิตจีน (21) 成语故事 (二十一)

ภาษาจีนมีสำนวนสุภาษิตมากมาย และชาวจีนก็นิยมใช้สำนวนสุภาษิตเหล่านี้ในชีวิตประจำวัน “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอสำนวนสุภาษิตจีนที่มีเรื่องเล่าประกอบให้ผู้อ่านทุกท่านได้อ่าน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านภาษาจีนพร้อมทั้งความบันเทิงไปพร้อมกัน

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้ คือ 卧薪尝胆/臥薪嘗膽 wò xīn cháng dǎn วั ซิน ฉาง ต่าน อธิบายความหมายของแต่ละคำก่อนครับ คำว่า卧/臥 wò วั แปลว่านอน 薪/ xīn ซิน แปลว่าฟืน 尝/嘗 cháng ฉาง แปลว่าชิม 胆/膽 dǎn ต่าน แปลว่าดีซม ดังนั้นเมื่อรวมกันแล้วก็จะหมายความว่า นอนฟืนชิมดีซม ก็คือการเอาฟืนมาปูก่ที่นอน แล้วชิมรสชาติความขมของดีสัตว์ เหตุที่ต้องทำเช่นนี้ มีเรื่องเล่าว่า ในยุคราชโจวโบราณ ประเทศชัตแยงภายในจนแตกแยกเป็นหลายก๊กหลายเหล่า สองเมืองในนิทานสุภาษิตนี้คือเมืองอู่และเมืองเยว่ได้รับฟุ้งชิงดินแดนกันเป็นประจำ ครั้งหนึ่งเจ้าเมืองอู่ได้ยกทัพจากทางเหนือมารบกับเมืองเยว่ทางใต้ เจ้าผู้ครองเมืองเยว่ ชื่อโกวเจี้ยนได้นำกำลังเข้าต่อต้าน และได้สังหารเจ้าเมืองอู่ กองทัพพ่ายแพ้กลับไป หลังเจ้าเมืองอู่ตาย การปกครองจึงตกเป็นของเจ้าชายอู่ วันหนึ่งหลังจากปรับปรุงกองทัพจนเข้มแข็งดีแล้วจึงยกทัพมาปราบเมืองเยว่หมายล้างแค้นให้บิดาผู้ล่วงลับ เจ้าเมืองเยว่นำโดยโกวเจี้ยนสู้ไม่ไหว สุดท้ายโกวเจี้ยนจึงถูกเจ้าเมืองอู่จับ แรกทีเดียวเจ้าเมืองอู่จะประหารเสียให้หายแค้น แต่คิดว่ามันง่ายเกินไป ไม่สู้เอาไปเป็นทาสรับใช้ให้ได้รับความอับอายขายหน้าจะดีกว่า จึงเอาตัวโกวเจี้ยนไปเป็นเชลยที่เมืองอู่ โกวเจี้ยนอยู่เมืองอู่ก็ทำตัวเป็นเชลยที่ดี คอยรับใช้เจ้าเมืองอู่ด้วยความขยัน จนเจ้าเมืองอู่พอใจ ครั้นอยู่ได้สามปีก็ถูกปล่อยตัวกลับมา เมื่อโกวเจี้ยนกลับมาถึงเมืองเยว่แล้ว ก็รีบสะสมไพร่พลขึ้นใหม่ ตลอดเวลาสิบปีที่รอวันแก้แค้น โกวเจี้ยนเกรงว่าตนเองจะลืมภารกิจสำคัญ จึงเอาฟืนมารองเตียง เอาฟางข้าวปูก่ที่นอน เอาขุสนักกรบทำหมอนเพื่อที่จะได้ไม่หลงลืมความทุกข์ที่เคยได้รับ ยามเข้าตื่นมาต้องชิมความขมของดีสัตว์เพื่อไม่ให้ลืมความอับอายขมขื่นเมื่อครั้งเสียเมืองและไปเป็นทาสเชลยศึก เป็นตามธรรมดาที่ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จก็อยู่ที่นั่น สิบปีให้หลังเมืองเยว่เจริญขึ้น กำลังทหารเข้มแข็งขึ้น โกวเจี้ยนคิดว่าถึงแก่เวลาล้างแค้นแล้ว จึงกรีธาทัพเมืองเยว่ขึ้นไปปราบเมืองอู่ ขณะที่เมืองอู่เองกำลังแย่เข้าสู่ภาวะถดถอยพอดิ โกวเจี้ยนจึงล้างแค้นได้สำเร็จ เมืองอู่ถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของเมืองเยว่ ความแค้นที่สะสมมานานสิบปีก็ได้แก้แค้น ตัวอย่างที่โกวเจี้ยนทำนี้ จึงกลายเป็นสุภาษิตจีนที่บ่งบอกถึงการตั้งเป้าหมาย

(ที่มาภาพ: <http://baike.baidu.com>)

ที่ชัดเจนต้องไปให้ถึง โดยไม่หลงลืมตนไม่ว่าจะอยู่ในสถานะใด หรืออาจจะแปลในลักษณะที่คนไทยเข้าใจ
ได้ง่ายขึ้นคือ ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น ตัวอย่างประโยคที่สามารถนำไปปรับใช้

我们是边工作边读书的人, 如果想要博士毕业就必须卧薪尝胆地付出努力。

我們是邊工作邊讀書的人, 如果想要博士畢業就必須臥薪嘗膽地付出努力。

Wǒmen shì biān gōngzuò biān dú shū de rén, rúguǒ xiǎngyào bóshì bìyè jiù bìxū wò xīn cháng dǎn de fùchū nǚlì.

หัวเหิน ฉื่อ เปียน กงจั่ว เปียน ตู ชู เตอะ เหวิน, หูกั่ว เลียง เหยา บัวฉื่อ ปี่เย จั่ว ปี่หู่ วัว ชิน ฉาง ต่าน เตอะ ฟู่ชู่ หลู่ลี่

พวกเราเป็นคนที่ต้องทำงานไปด้วยเรียนไปด้วย ถ้าอยากเรียนจบปริญญาเอก ก็จะต้องใช้ความมานะพยายามตั้งนอนพื้นขิมติ้วม

ทั้งหมดนี้ก็คือเรื่องเล่านิทานสุภาษิตจีนพร้อมตัวอย่างการใช้สำนวนสุภาษิต 卧薪尝胆/臥薪嘗膽 (wò xīn cháng dǎn วัว ชิน ฉาง ต่าน) นอนพื้นขิมติ้วม

ผู้อ่านสามารถนำไปปรับใช้ในบทสนทนาในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง